

Jaarstukken 2023

Versie: Vastgesteld door Raad op 27 juni 2024

Wet open overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo beoogt een transparante en actief openbaar makende overheid. De Woo bepaalt in artikel 3.5 dat bestuursorganen jaarlijks in de begroting en de jaarrekening aandacht besteden aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo.

Actieve openbaarmaking

De Woo noemt elf categorieën die wij actief openbaar moeten maken. Het overgangsrecht van de Woo regelt dat de start van de actieve openbaarmaking van deze elf categorieën wordt geregeld in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Daarin zal naar verwachting naast de datum ook worden bekend gemaakt dat de elf categorieën niet allemaal tegelijk openbaar gemaakt moeten worden, maar dat daar een fasering in wordt aangebracht. Categorieën die we als eerste gaan oppakken zijn:

- Raadsstukken
- Convenanten
- Organisatiegegevens
- Woo-verzoeken

In 2023 is hiertoe een plan van aanpak opgesteld en de eerste voorbereiding voor getroffen. In 2024 wordt hier uitvoering aan gegeven. De keuze voor deze categorieën is op advies van de VNG, ingegeven door de planning van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Overigens zijn er natuurlijk al behoorlijk wat documenten die we openbaar maken. Denk aan vastgestelde verordeningen, beleidsregels, organisatiegegevens en dergelijke. Om de actieve openbaarmaking volgens de Wet open overheid (Woo) te ondersteunen komt er een verwijzindex: de 'Woo-index', en een zoekfunctie op overheid.nl.

Passieve openbaarmaking

Naast het actief openbaar maken kan iedereen altijd vragen om bepaalde informatie (op verzoek) openbaar te maken. Ook bij openbaarmaking op verzoek gaat de Woo ervan uit dat het belang van openbaarheid altijd geldt en dat alleen in uitzonderingsgevallen een bijzonder belang vóór openbaarmaking kan gaan. Concreet betekent dit dat een Woo-verzoek (of onderdelen daarvan) alleen kan (of kunnen) worden geweigerd wanneer een beschermd belang in het geding is. In 2023 is het proces van afhandeling van Woo verzoeken in kaart gebracht en beschreven en een start gemaakt met het verbreden van de kennis binnen de organisatie over het Woo-proces. Ook is een anonimiseringstool in gebruik genomen waarmee de afhandeling van Woo-verzoeken efficiënter verloopt. In 2023 hebben we 23 Woo-verzoeken ontvangen en afgehandeld.

Verbetering van de informatiehuishouding

Een van de uitgangspunten van de Woo is dat de informatiehuishouding op orde is. De verbetering van de informatiehuishouding wordt in Duo+ verband via een programma opgepakt. Binnen het programma is een apart project en projectleider voor de nvoering van de Woo en de Wmbev (Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer).

Informatieveiligheid

Informatieveiligheid en zaken rondom de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en Wet Politie Gegevens (WPG) is voor onze gemeente een belangrijk onderwerp dat continue aandacht krijgt. Niet alleen bij de verantwoordelijke bestuurders staat dit onderwerp regelmatig op de agenda, maar ook Duo+ en de andere DUO-gemeenten worden hierin meegenomen.

Daarnaast is er extra aandacht met de jaarlijkse 'Week van de Informatieveiligheid' waarbij specifieke gerelateerde onderwerpen door gastsprekers worden ingevuld. Afgelopen jaar waren er bijvoorbeeld gastsprekers van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD), de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en waren er sessies over ondermijning en beveiligingsexperts.

ENSIA staat voor Eenduidige Normatiek Single Information Audit. Het is een jaarlijks terugkerende, verplicht audit proces, waarin gemeenten verantwoording over de kwaliteit van hun informatiebeveiliging afleggen aan de diverse betrokken ministeries. Diverse onderdelen van dit proces worden hierin onafhankelijk beoordeeld door een externe auditor. Vanwege de toenemende complexiteit en intensiteit van de audits, hebben we in 2023 de capaciteit van de cluster informatieveiligheid uitgebreid.

Over de uitslag van de ENSIA-audit informeert het college de raad. In 2023 hebben we de audit over het verantwoordingsjaar 2022 met goed resultaat behaald.

Ten slotte hebben we in 2023 met andere AM-gemeenten gekeken of we op een aantal ICT-gerelateerde onderwerpen met elkaar kunnen samenwerken. Daarnaast werken we steeds meer samen met het Openbaar Ministerie (OM) en politie rondom de ontwikkelingen van digitale criminaliteit, via de ambtelijke en bestuurlijke (sub) driehoek.

Evaluatie en afronding ontwikkeltraject Diemen '22

In 2020 is de ambtelijke organisatie gestart met een ontwikkeltraject met als doel om als gemeentelijke organisatie toekomstbestendig te zijn en de uitdagingen van vandaag en morgen aan te kunnen: Diemen '22. Door corona hebben we het programma niet in 2022 maar in 2023 afgerond met een uitgebreide evaluatie.

De veranderingen die we met Diemen '22 in gang hebben gezet moesten zorgen voor:

- De juiste randvoorwaarden: duidelijkheid, structuur, passende sturing en efficiëntie
- Het behoud van de waarden die we koesteren binnen een nieuwe realiteit
- Medewerkers die competent zijn bij de opgaven waar we voor staan

Met hulp van een extern bureau hebben we geëvalueerd. Dit was op een zeer actieve wijze waarbij veel medewerkers betrokken zijn. Zo zijn er uitgebreide interviews gehouden met door loting getrokken collega's en is er een interactieve tentoonstelling georganiseerd waarbij elk team gezamenlijk de tentoonstelling bezocht en reageerde op vragen over werkdruk, aansturing, aandacht en kansen voor ontwikkeling. Ook de resultaten van het Medewerkersonderzoek zijn meegenomen. Het bureau heeft eind oktober 2023 zijn eindrapport '*Diemen '22, op waarde geschat*' opgeleverd. Vervolgens heeft de stuurgroep op basis van het eindrapport een advies aan de directie geschreven en hebben we in bijzijn van college, teamleiders en directie de evaluatie besproken. In 2024 volgt nog een bijeenkomst voor alle medewerkers.